

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2010

Vyhlásené: 15.01.2010

Časová verzia predpisu účinná od: 15.01.2010

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

17

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 11. júla 1947 bol v Ženeve prijatý Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o inšpekcii práce v priemysle a v obchode č. 81 z roku 1947. Národná rada Slovenskej republiky vyslovila s dohovorom súhlas uznesením č. 1534 z 24. júna 2009 a rozhodla o tom, že ide o medzinárodnú zmluvu podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi. Prezident Slovenskej republiky dohovor ratifikoval 24. augusta 2009. Ratifikačná listina bola uložená 17. septembra 2009 u generálneho riaditeľa Medzinárodného úradu práce, depozitára dohovoru. Dohovor nadobudol platnosť 7. apríla 1950 v súlade s článkom 33 ods. 2. Pre Slovenskú republiku nadobudne platnosť 17. septembra 2010 v súlade s článkom 33 ods. 3.

**K oznámeniu č. 17
2010 Z. z.**

DOHOVOR 81

Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o inšpekcii práce v priemysle a v obchode č. 81 z roku 1947

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú do Ženevy zvolala Správna rada Medzinárodného úradu práce a ktorá sa zišla na svojom tridsiatom zasadnutí 19. júna 1947,

rozhodnúc o prijatí určitých návrhov, pokiaľ ide o organizovanie inšpekcie práce v priemysle a obchode, čo je štvrtý bod programu zasadnutia, a

určujúc, že tieto návrhy majú mať formu medzinárodného dohovoru,

prijíma jedenásteho júla tisícdeväťstoštyridsaťsedem tento dohovor, ktorý sa môže uvádzať aj ako Dohovor o inšpekcii práce z roku 1947:¹⁾

I. ČASŤ INŠPEKCIA PRÁCE V PRIEMYSLE

Článok 1

Každý člen²⁾ Medzinárodnej organizácie práce, pre ktorého je tento dohovor v platnosti, udržiava systém inšpekcie práce na pracoviskách v priemysle.

Článok 2

1. Systém inšpekcie práce na pracoviskách v priemysle sa vzťahuje na všetky pracoviská, ak právne ustanovenia o podmienkach práce a ochrane pracovníkov³⁾ sa týkajú pracovníkov pri výkone ich práce a inšpektori práce vynucujú ich dodržiavanie.
2. Vnútroštátne zákony alebo predpisy môžu z aplikácie tohto dohovoru vyňať banské a dopravné podniky alebo časti takýchto podnikov.

Článok 3

1. Funkciami systému inšpekcie práce je:
  - a) zabezpečiť vynucovanie právnych ustanovení o podmienkach práce a ochrane pracovníkov pri výkone ich práce, ako sú predpisy o pracovnom čase, mzdách, bezpečnosti, zdraví a sociálnej starostlivosti, zamestnávaní detí a mladých osôb a iných súvisiacich záležitostiach, pokiaľ sa takéto ustanovenia vynucujú inšpektormi práce;
  - b) poskytovať zamestnávateľom a pracovníkom odborné informácie a rady o najúčinnějších prostriedkoch dodržiavania právnych ustanovení;
  - c) upozorňovať príslušný úrad na nedostatky alebo zneužitia, obzvlášť na tie, ktoré nepokrývajú existujúce právne ustanovenia.
2. Akékoľvek ďalšie povinnosti, ktoré sa môžu zveriť inšpektorom práce, nie sú také, ktoré zabraňujú účinnému plneniu ich prvotných povinností alebo akokoľvek ovplyvňovať autoritu a neustrannosť, ktoré sa vyžadujú v ich vzťahu k zamestnávateľom a pracovníkom.

Článok 4

1. Ak je to zlučiteľné s administratívnou praxou člena, inšpekcia práce podlieha dozoru a riadeniu ústredného úradu.
2. V prípade federálneho štátu môže výraz „ústredný úrad“ znamenať buď federálny úrad, alebo ústredný úrad členského štátu federácie.

Článok 5

Príslušný úrad prijme opatrenia vhodné na podporu:

- a) účinnej spolupráce medzi inšpekčnými službami a inými štátnymi službami a verejnými alebo súkromnými inštitúciami, ktoré vykonávajú podobné činnosti, a
- b) spolupráce medzi predstaviteľmi inšpekcie práce a zamestnávateľmi a pracovníkmi alebo ich organizáciami.

Článok 6

Personál inšpekcie je zložený z verejných úradníkov, ktorých postavenie a podmienky služby sú také, aby im zabezpečili stabilitu zamestnania a nezávislosť od zmien vlády a nevhodných vonkajších vplyvov.

Článok 7

1. Okrem podmienok na prijatie do verejnej služby, ktoré môžu ustanoviť vnútroštátne zákony alebo predpisy, sa pri prijímaní inšpektorov práce zohľadní len ich spôsobilosť na výkon povinností.
2. Prostriedky overovania takejto spôsobilosti určí príslušný úrad.
3. Inšpektori práce sa primerane odborne pripravujú na výkon svojich povinností.

Článok 8

Tak muži, ako aj ženy majú právo, aby boli ustanovení do personálu inšpekcie; v prípade potreby sa inšpektori a inšpektorky môžu poverovať osobitnými povinnosťami.

Článok 9

Každý člen prijme potrebné opatrenia, aby sa riadne kvalifikovaní odborníci a špecialisti vrátane špecialistov v lekárstve, strojárstve, elektrotechnike a chémii zúčastňovali na práci inšpekcie takým spôsobom, ktorý sa považuje podľa vnútroštátnych podmienok za najvhodnejší na zabezpečenie vynucovania právnych ustanovení vzťahujúcich sa na ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov pri výkone ich práce a na zisťovanie účinkov materiálov, pracovných postupov a spôsobov práce na zdravie a bezpečnosť pracovníkov.

Článok 10

Počet inšpektorov práce je dostatočný na zabezpečenie účinného výkonu úloh inšpektorátu a určí sa so zreteľom na:

- a) dôležitosť úloh, ktoré inšpektori musia vykonávať, predovšetkým na:
  - (i) počet, charakter, veľkosť a polohu pracovísk podliehajúcich inšpekcii,
  - (ii) počet a rôznorodosť kategórií pracovníkov zamestnaných na týchto pracoviskách a
  - (iii) množstvo a zložitosť právnych ustanovení, ktorých vynucovanie zabezpečujú;
- b) materiálne prostriedky, ktoré majú inšpektori k dispozícii, a
- c) skutočné podmienky, pri ktorých sa inšpekčné návštevy musia vykonávať, aby boli účinné.

Článok 11

1. Príslušný úrad vykoná opatrenia potrebné na to, aby inšpektori práce mali k dispozícii:
  - a) miestne kancelárie vhodne vybavené v súlade s požiadavkami služby a prístupné všetkým dotknutým osobám;
  - b) dopravné prostriedky potrebné na plnenie ich úloh v prípadoch, ak neexistujú vhodné verejné dopravné prostriedky.

2. Príslušný úrad vykoná potrebné opatrenia, aby sa inšpektorom práce uhrádzali všetky cestovné náklady a vedľajšie výdavky potrebné na plnenie ich úloh.

Článok 12

1. Inšpektori práce vybavení príslušnými poverovacími dokladmi sú oprávnení:
  - a) vstupovať voľne a bez predchádzajúceho oznámenia v ktorúkoľvek dennú alebo nočnú hodinu na ktorékoľvek pracovisko podliehajúce inšpekcii;
  - b) vstupovať cez deň do akýchkoľvek priestorov, o ktorých môžu dôvodne predpokladať, že podliehajú inšpekcii, a
  - c) vykonať akékoľvek preskúmanie, zistenie alebo vyšetrovanie, ktoré považujú za potrebné na to, aby sa presvedčili, či existujúce právne ustanovenia sa dôsledne dodržiavajú, a najmä:
    - (i) klásť otázky, osamote alebo v prítomnosti svedkov, zamestnávateľovi alebo personálu podniku o akýchkoľvek záležitostiach, ktoré sa týkajú aplikácie právnych ustanovení,
    - (ii) žiadať predložiť akékoľvek knihy, záznamy alebo iné doklady, ktorých vedenie ustanovujú vnútroštátne zákony alebo predpisy vzťahujúce sa na podmienky práce, s cieľom overiť, či sú v zhode s právnymi ustanoveniami, a vyhotoviť si kópie takých dokladov alebo výpisy z nich,
    - (iii) vyžadovať vyvesenie oznamov, ktoré sú požadované právnymi ustanoveniami,
    - (iv) na účely rozboru odobrať a odnieť vzorky materiálov a látok, ktoré sa používajú alebo sa s nimi manipuluje, ak zamestnávateľovi alebo jeho zástupcovi oznámia odobratie a odnesenie vzoriek alebo látok na uvedený účel.
2. Pri inšpekčnej návšteve inšpektori oznámia svoju prítomnosť zamestnávateľovi alebo jeho zástupcovi okrem prípadov, keď predpokladajú, že takéto oznámenie môže negatívne ovplyvniť vykonávanie ich úloh.

Článok 13

1. Inšpektori práce sú oprávnení prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených na zariadeniach, v dokumentácii alebo pracovných postupoch, o ktorých môžu dôvodne predpokladať, že ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť pracovníkov.
2. Na umožnenie prijať takéto opatrenia sú inšpektori práce oprávnení okrem práva obrátiť sa na súdny orgán alebo správny orgán, ktoré môže byť ustanovené zákonom, aj nariadiť alebo dať nariadiť:
  - a) aby sa v určenej lehote vykonali také úpravy na zariadeniach, aké sú potrebné na zabezpečenie dôsledného dodržiavania právnych ustanovení týkajúcich sa zdravia alebo bezpečnosti pracovníkov, alebo
  - b) aby sa s okamžitou platnosťou vykonali opatrenia potrebné v prípade bezprostredného nebezpečenstva pre zdravie alebo bezpečnosť pracovníkov.
3. Ak sa postup podľa odseku 2 nezlučuje so správnu alebo súdnu praxou člena, inšpektori majú právo od príslušného úradu žiadať, aby vydal nariadenia alebo zariadil prijatie opatrení, ktoré sa okamžite vykonávajú.

Článok 14

Inšpektorátu práce sa oznámia pracovné úrazy a prípady chorôb z povolania v takých prípadoch a takým spôsobom, ako to môžu ustanoviť vnútroštátne zákony alebo predpisy.

Článok 15

Okrem výnimiek, ktoré môžu určiť vnútroštátne zákony alebo predpisy, inšpektori práce:

- a) majú zakázaný akýkoľvek priamy alebo nepriamy vplyv na chod v podnikoch patriacich pod ich dozor;

- b) sú viazaní povinnosťou pod hrozbou trestov alebo zodpovedajúcich disciplinárnych opatrení neprezradiť, ani po odchode zo služby, akékoľvek výrobné alebo obchodné tajomstvá alebo pracovné postupy, o ktorých sa dozvedeli pri plnení svojich úloh, a
- c) zachovávajú úplnú mlčanlivosť o zdroji každej sťažnosti, ktorý ich upozornil na nedostatok alebo porušenie právnych ustanovení, a zamestnávateľovi alebo jeho zástupcovi žiadnym spôsobom nenaznačia, že inšpekčná návšteva sa uskutočnila v dôsledku takejto sťažnosti.

Článok 16

Pracoviská sa kontrolujú tak často a tak dôkladne, ako je to potrebné na zabezpečenie účinnej aplikácie príslušných právnych ustanovení.

Článok 17

1. Osoby, ktoré porušia právne ustanovenia, ktoré vynucujú inšpektori práce, alebo zanedbajú ich dodržiavanie, podliehajú právnomu konaniu okamžite a bez predchádzajúceho upozornenia. Vnútroštátne zákony alebo predpisy však môžu ustanoviť výnimky v prípadoch, v ktorých je povinnosť vopred upozorniť na vykonanie nápravných alebo preventívnych opatrení.
2. Inšpektorom práce sa ponechá na uváženie rozhodnúť, či dajú upozornenie a radu namiesto začatia alebo odporúčania konania.

Článok 18

Primerané tresty za porušovanie právnych ustanovení, ktorých dodržiavanie vynucujú inšpektori práce, a za sťažovanie plnenia ich úloh sa ustanovia vnútroštátnymi zákonmi alebo predpismi a účinne sa vykonávajú.

Článok 19

1. Inšpektori práce alebo podľa okolností miestne inšpekčné úrady predkladajú ústrednému úradu inšpekcie pravidelné správy o výsledkoch svojej inšpekčnej činnosti.
2. Formu a tematický obsah správ určí ústredný úrad. Správy sa predkladajú najmenej tak často, ako určuje tento úrad, najmenej však raz za rok.

Článok 20

1. Ústredný úrad inšpekcie uverejňuje všeobecnú výročnú správu o práci podriadených inšpekčných služieb.
2. Takéto výročné správy sa zverejňujú v primeranej lehote, ktorá v žiadnom prípade nepresiahne dvanásť mesiacov od skončenia roka, na ktorý sa vzťahujú.
3. Kópie výročných správ sa zašlú generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce v primeranej lehote po zverejnení, najneskôr však do troch mesiacov.

Článok 21

Výročná správa zverejnená ústredným úradom inšpekcie sa zaoberá nasledujúcimi a ďalšími dôležitými skutočnosťami, pokiaľ podlieha riadeniu tohto úradu:

- a) zákonmi a predpismi vzťahujúcimi sa na prácu inšpekčnej služby;
- b) personálom služby inšpekcie práce;
- c) štatistickými údajmi o pracovných miestach podliehajúcich inšpekcii a počtom pracovníkov zamestnaných v nich;
- d) štatistickými údajmi o inšpekčných návštevách;
- e) štatistickými údajmi o porušeníach a uložených trestoch;
- f) štatistickými údajmi o pracovných úrazoch;
- g) štatistickými údajmi o chorobách z povolania.

II. ČASŤ INŠPEKCIA PRÁCE V OBCHODE

Článok 22

Každý člen Medzinárodnej organizácie práce, pre ktorého je v platnosti táto časť tohto dohovoru, udržiava systém inšpekcie práce na pracoviskách v obchode.

Článok 23

Systém inšpekcie práce na pracoviskách v obchode sa vzťahuje na pracoviská, ak právne ustanovenia o podmienkach práce a ochrane pracovníkov sa týkajú pracovníkov pri výkone ich práce a inšpektori práce vynucujú ich dodržiavanie.

Článok 24

Systém inšpekcie práce na pracoviskách v obchode zodpovedá požiadavkám článkov 3 až 21 tohto dohovoru, ak sa dajú aplikovať.

III. ČASŤ ROZLIČNÉ USTANOVENIA

Článok 25

1. Každý člen Medzinárodnej organizácie práce, ktorý ratifikuje tento dohovor, môže vyhlásením pripojeným k svojej ratifikácii z prijatia dohovoru vylúčiť II. časť dohovoru.
2. Každý člen, ktorý urobil takéto vyhlásenie, môže kedykoľvek toto vyhlásenie zrušiť neskorším vyhlásením.
3. Každý člen, pre ktorého je v platnosti vyhlásenie podľa odseku 1 tohto článku, uvedie každý rok vo výročnej správe o aplikácii tohto dohovoru stav svojho práva a praxe, ktorý sa vzťahuje na II. časť tohto dohovoru a rozsah vykonávania alebo navrhovaného vykonávania uvedených ustanovení.

Článok 26

Príslušný úrad vyrieši každý prípad, v ktorom je pochybnosť, či niektorý podnik, časť alebo prevádzka podniku alebo pracovisko je podnikom, časťou, prevádzkou alebo pracoviskom, na ktoré sa aplikuje tento dohovor.

Článok 27

V tomto dohovore výraz „právne ustanovenia“ zahŕňa okrem zákonov a predpisov aj rozhodcovské rozhodnutia a kolektívne zmluvy so silou zákona, ktorých dodržiavanie sú inšpektori práce poverení vynucovať.

Článok 28

Výročné správy predkladané podľa článku 22 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce ⁴⁾ obsahujú podrobné informácie o všetkých zákonoch a predpisoch, ktorých prostredníctvom sa účinne vykonávajú ustanovenia tohto dohovoru.

Článok 29

1. Ak územie člena zahŕňa veľké oblasti, pri ktorých nie je z dôvodu riedkeho osídlenia obyvateľstvom alebo vzhľadom na stupeň jeho rozvoja možné vynucovať ustanovenia tohto dohovoru, môže príslušný úrad vyňať tieto oblasti z uplatňovania dohovoru, a to buď všeobecne, alebo s výnimkami, ktoré považuje za vhodné s ohľadom na určité podniky alebo určité povolania.

2. Každý člen uvedie vo svojej prvej výročnej správe o aplikácii tohto dohovoru, predkladanej podľa článku 22 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce, všetky oblasti, pre ktoré navrhuje využitie ustanovení tohto článku, spolu s dôvodmi predloženia návrhu na ich využitie. Po predložení svojej prvej výročnej správy sa člen nesmie odvolávať na výnimky podľa tohto článku; výnimky predstavujú len tie oblasti, ktoré člen za takéto označil.
3. Každý člen, odvolávajúc sa na ustanovenia tohto článku, uvedie v následnej každoročnej správe všetky oblasti, pre ktoré sa vzdáva práva odvolávať sa na ustanovenia tohto článku.

Článok 30

1. Ak ide o územia³⁾ uvedené v článku 35 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce v znení Listiny o zmene Ústavy Medzinárodnej organizácie práce z roku 1946 a s výnimkou území uvedených v odsekoch 4 a 5 pozmeneného článku 35, oznámi každý člen organizácie, ktorý ratifikuje tento dohovor, generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce čo najskôr po ratifikácii vyhlásenie, v ktorom uvedie:
  - a) územia, pre ktoré sa zaväzuje aplikovať ustanovenia tohto dohovoru bez zmien;
  - b) územia, pre ktoré sa zaväzuje aplikovať ustanovenia tohto dohovoru pod podmienkou zmien, spolu s podrobnosťami o týchto zmenách;
  - c) územia, na ktorých sa tento dohovor nedá aplikovať, a v tomto prípade aj s dôvodmi, pre ktoré sa nedá aplikovať;
  - d) územia, pre ktoré si vyhradzuje právo svojho rozhodnutia.
2. Závazky uvedené v odseku 1 písm. a) a b) tohto článku sa považujú za neoddeliteľnú súčasť ratifikácie a majú platnosť ratifikácie.
3. Kedykoľvek každý člen následným vyhlásením môže úplne alebo čiastočne zrušiť akékoľvek výhrady z pôvodného vyhlásenia podľa odseku 1 písm. b), c) alebo d) tohto článku.
4. Každý člen v období, počas ktorého sa tento dohovor dá vypovedať v súlade s ustanoveniami článku 34, môže oznámiť generálnemu riaditeľovi vyhlásenie akokoľvek pozmeňujúce podmienky predchádzajúceho vyhlásenia a uvádzajúc presne súčasný stav ohľadom takýchto území.

Článok 31

1. Ak predmet tohto dohovoru spadá do právomoci samosprávy mimometropolitného územia, môže členský štát zodpovedný za medzinárodné vzťahy tohto územia, po dohode s vládou uvedeného územia, oznámiť generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce vyhlásenie o prijatí záväzkov z tohto dohovoru v mene uvedeného územia.
2. Vyhlásenie o prijatí záväzkov z tohto dohovoru môžu generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce oznámiť:
  - a) dvaja alebo viacerí členovia organizácie za územie dané pod ich spoločnú správu;
  - b) akýkoľvek medzinárodný úrad zodpovedný za správu určitého územia na základe Charty Organizácie Spojených národov alebo inak ohľadom každého takého územia.
3. Vo vyhláseniach oznámených generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce v súlade s ustanoveniami predchádzajúcich odsekov tohto článku sa uvedie, či sa ustanovenia dohovoru aplikujú na dotknutom území bez zmien alebo s výhradou zmien; keď vyhlásenie uvádza, že sa ustanovenia dohovoru aplikujú s výhradou zmien, uvedie sa podrobne, v čom tieto zmeny spočívajú.
4. Člen, členovia alebo dotknutý medzinárodný úrad sa v neskoršom vyhlásení môžu úplne alebo čiastočne vzdať práva odvolávať sa na akékoľvek zmeny uvedené v predchádzajúcom vyhlásení.
5. Člen, členovia alebo dotknutý medzinárodný úrad môžu v období, počas ktorého sa tento dohovor dá vypovedať v súlade s ustanoveniami článku 34, oznámiť generálnemu riaditeľovi vyhlásenie, ktorým v akomkoľvek ohľade zmenia podmienky ktoréhokoľvek predchádzajúceho vyhlásenia, a uvedú súčasný stav, pokiaľ ide o aplikáciu dohovoru.

IV. ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 32

Formálne ratifikácie tohto dohovoru sa oznámia generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce na registráciu.

Článok 33

1. Tento dohovor zaväzuje len tých členov Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikácie zaregistroval generálny riaditeľ.
2. Dohovor nadobudne platnosť po dvanástich mesiacoch odo dňa, keď generálny riaditeľ zaregistroval ratifikácie dohovoru dvoma členmi.
3. Potom tento dohovor nadobudne platnosť pre ktoréhokoľvek člena po dvanástich mesiacoch odo dňa, keď sa jeho ratifikácia zaregistrovala.

Článok 34

1. Člen, ktorý ratifikoval tento dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď dohovor prvýkrát nadobudol platnosť, písomným aktom oznámeným generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý túto skutočnosť zaregistruje. Takéto vypovedanie nadobudne platnosť rok po dni jeho zaregistrovania.
2. Každý člen, ktorý ratifikoval tento dohovor a ktorý nevyužije právo vypovedať ho v priebehu roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov uvedeného v predchádzajúcom odseku, bude viazaný dohovorom na obdobie ďalších desiatich rokov a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí každého obdobia desiatich rokov za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 35

1. Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi všetkým členom Medzinárodnej organizácie práce registráciu všetkých ratifikácií, deklarácií a vypovedaní, ktoré mu oznámili členovia organizácie.
2. Pri upovedomení členov organizácie o registrácii druhej ratifikácie generálny riaditeľ upozorní členov organizácie na dátum, od ktorého dohovor nadobudne platnosť.

Článok 36

Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov na registráciu podľa článku 102 Charty Organizácie Spojených národov úplné podrobnosti o všetkých ratifikáciách, deklaráciách a vypovedaniach, ktoré zaregistroval podľa ustanovení predchádzajúcich článkov.

Článok 37

Vždy, keď to Správna rada Medzinárodného úradu práce považuje za potrebné, predloží generálnej konferencii správu o pôsobení tohto dohovoru a preskúma vhodnosť zaradenia otázky jeho čiastočného alebo úplného revidovania do programu konferencie.

Článok 38

1. Ak konferencia prijme nový dohovor, ktorý reviduje tento dohovor úplne alebo sčasti, potom, ak nový dohovor neustanoví inak,
  - a) ratifikácia nového revidovaného dohovoru členom má ipso iure⁶⁾ za následok bezprostredné vypovedanie tohto dohovoru bez ohľadu na ustanovenia článku 34, ak a keď nový revidovaný dohovor nadobudne platnosť,

- b) odo dňa, keď nový revidovaný dohovor nadobudne platnosť, tento dohovor prestane byť sprístupnený na ratifikáciu zo strany členov.
2. Tento dohovor ostane v každom prípade v platnosti v jeho terajšej forme a s terajším obsahom pre tých členov, ktorí ho ratifikovali, ale neratifikovali revidovaný dohovor.

Článok 39

Anglické a francúzske znenia textu tohto dohovoru sú rovnako rozhodujúce.

Uvedený text dohovoru je pôvodný a riadne sa prijal v priebehu tridsiateho zasadnutia Generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce, ktoré sa konalo v Ženeve a bolo vyhlásené za skončené jedenásteho júla 1947.

NA DÔKAZ TOHO sme pripojili svoje podpisy devätnásteho júla 1947:

prezident konferencie

CARL JOACHIM HAMBRO

generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce

EDWARD J. PHELAN

Text dohovoru, ako je tu uvedený, je presnou kópiou pôvodného textu, ktorý podpísal prezident Medzinárodnej konferencie práce⁷⁾ a generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce.

Overená, presná a kompletná kópia.

Za generálneho riaditeľa Medzinárodného úradu práce:

FRANCIS MAUPAIN v. r.

právny poradca Medzinárodného úradu práce

K oznámeniu č. 17/2010 Z. z.

CONVENTION 81**Convention of the International Labour Organisation concerning Labour Inspection
in Industry and Commerce No. 81 of the year 1947**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Thirtieth Session on 19 June 1947, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the organisation of labour inspection in industry and commerce, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this eleventh day of July of the year one thousand nine hundred and forty-seven, the following Convention, which may be cited as the Labour Inspection Convention, 1947:

PART I.**LABOUR INSPECTION IN INDUSTRY**

Article 1

Each Member of the International Labour Organisation for which this Convention is in force shall maintain a system of labour inspection in industrial workplaces.

Article 2

1. The system of labour inspection in industrial workplaces shall apply to all workplaces in respect of which legal provisions relating to conditions of work and the protection of workers while engaged in their work are enforceable by labour inspectors.

2. National laws or regulations may exempt mining and transport undertakings or parts of such undertakings from the application of this Convention.

Article 3

1. The functions of the system of labour inspection shall be:

- (a) to secure the enforcement of the legal provisions relating to conditions of work and the protection of workers while engaged in their work, such as provisions relating to hours, wages, safety, health and welfare, the employment of children and young persons, and other connected matters, in so far as

such provisions are enforceable by labour inspectors;

- (b) to supply technical information and advice to employers and workers concerning the most effective means of complying with the legal provisions;
- (c) to bring to the notice of the competent authority defects or abuses not specifically covered by existing legal provisions.

2. Any further duties which may be entrusted to labour inspectors shall not be such as to interfere with the effective discharge of their primary duties or to prejudice in any way the authority and impartiality which are necessary to inspectors in their relations with employers and workers.

Article 4

1. So far as is compatible with the administrative practice of the Member, labour inspection shall be placed under the supervision and control of a central authority.

2. In the case of a federal State, the term "central authority" may mean either a federal authority or a central authority of a federated unit.

Article 5

The competent authority shall make appropriate arrangements to promote:

- (a) effective co-operation between the inspection services and other Government services and public or private institutions engaged in similar activities; and
- (b) collaboration between officials of the labour inspectorate and employers and workers or their organisations.

Article 6

The inspection staff shall be composed of public officials whose status and conditions of service are such that they are assured of stability of employment and are independent of changes of government and of improper external influences.

Article 7

- 1. Subject to any conditions for recruitment to the

Príloha k čiasťke 10

Zbierka zákonov 2010

Strana 41

public service which may be prescribed by national laws or regulations, labour inspectors shall be recruited with sole regard to their qualifications for the performance of their duties.

2. The means of ascertaining such qualifications shall be determined by the competent authority.

3. Labour inspectors shall be adequately trained for the performance of their duties.

Article 8

Both men and women shall be eligible for appointment to the inspection staff; where necessary, special duties may be assigned to men and women inspectors.

Article 9

Each Member shall take the necessary measures to ensure that duly qualified technical experts and specialists, including specialists in medicine, engineering, electricity and chemistry, are associated in the work of inspection, in such manner as may be deemed most appropriate under national conditions, for the purpose of securing the enforcement of the legal provisions relating to the protection of the health and safety of workers while engaged in their work and of investigating the effects of processes, materials and methods of work on the health and safety of workers.

Article 10

The number of labour inspectors shall be sufficient to secure the effective discharge of the duties of the inspectorate and shall be determined with due regard for:

- (a) the importance of the duties which inspectors have to perform, in particular -
  - (i) the number, nature, size and situation of the workplaces liable to inspection;
  - (ii) the number and classes of workers employed in such workplaces; and
  - (iii) the number and complexity of the legal provisions to be enforced;
- (b) the material means placed at the disposal of the inspectors; and
- (c) the practical conditions under which visits of inspection must be carried out in order to be effective.

Article 11

1. The competent authority shall make the necessary arrangements to furnish labour inspectors with -

- (a) local offices, suitably equipped in accordance with the requirements of the service, and accessible to all persons concerned;
- (b) the transport facilities necessary for the performance of their duties in cases where suitable public facilities do not exist.

2. The competent authority shall make the

necessary arrangements to reimburse to labour inspectors any travelling and incidental expenses which may be necessary for the performance of their duties.

Article 12

1. Labour inspectors provided with proper credentials shall be empowered:

- (a) to enter freely and without previous notice at any hour of the day or night any workplace liable to inspection;
- (b) to enter by day any premises which they may have reasonable cause to believe to be liable to inspection; and
- (c) to carry out any examination, test or enquiry which they may consider necessary in order to satisfy themselves that the legal provisions are being strictly observed, and in particular -
  - (i) to interrogate, alone or in the presence of witnesses, the employer or the staff of the undertaking on any matters concerning the application of the legal provisions;
  - (ii) to require the production of any books, registers or other documents the keeping of which is prescribed by national laws or regulations relating to conditions of work, in order to see that they are in conformity with the legal provisions, and to copy such documents or make extracts from them;
  - (iii) to enforce the posting of notices required by the legal provisions;
  - (iv) to take or remove for purposes of analysis samples of materials and substances used or handled, subject to the employer or his representative being notified of any samples or substances taken or removed for such purpose.

2. On the occasion of an inspection visit, inspectors shall notify the employer or his representative of their presence, unless they consider that such a notification may be prejudicial to the performance of their duties.

Article 13

1. Labour inspectors shall be empowered to take steps with a view to remedying defects observed in plant, layout or working methods which they may have reasonable cause to believe constitute a threat to the health or safety of the workers.

2. In order to enable inspectors to take such steps they shall be empowered, subject to any right of appeal to a judicial or administrative authority which may be provided by law, to make or to have made orders requiring -

- (a) such alterations to the installation or plant, to be carried out within a specified time limit, as may be necessary to secure compliance with the legal provisions relating to the health or safety of the workers; or
- (b) measures with immediate executory force in the event of imminent danger to the health or safety of the workers.

3. Where the procedure prescribed in paragraph 2 is not compatible with the administrative or judicial practice of the Member, inspectors shall have the right to apply to the competent authority for the issue of orders or for the initiation of measures with immediate executory force.

Article 14

The labour inspectorate shall be notified of industrial accidents and cases of occupational disease in such cases and in such manner as may be prescribed by national laws or regulations.

Article 15

Subject to such exceptions as may be made by national laws or regulations, labour inspectors –

- (a) shall be prohibited from having any direct or indirect interest in the undertakings under their supervision;
- (b) shall be bound on pain of appropriate penalties or disciplinary measures not to reveal, even after leaving the service, any manufacturing or commercial secrets or working processes which may come to their knowledge in the course of their duties; and
- (c) shall treat as absolutely confidential the source of any complaint bringing to their notice a defect or breach of legal provisions and shall give no intimation to the employer or his representative that a visit of inspection was made in consequence of the receipt of such a complaint.

Article 16

Workplaces shall be inspected as often and as thoroughly as is necessary to ensure the effective application of the relevant legal provisions.

Article 17

1. Persons who violate or neglect to observe legal provisions enforceable by labour inspectors shall be liable to prompt legal proceedings without previous warning: Provided that exceptions may be made by national laws or regulations in respect of cases in which previous notice to carry out remedial or preventive measures is to be given.

2. It shall be left to the discretion of labour inspectors to give warning and advice instead of instituting or recommending proceedings.

Article 18

Adequate penalties for violations of the legal provisions enforceable by labour inspectors and for obstructing labour inspectors in the performance of their duties shall be provided for by national laws or regulations and effectively enforced.

Article 19

1. Labour inspectors or local inspection offices, as the case may be, shall be required to submit to the central inspection authority periodical reports on the results of their inspection activities.

2. These reports shall be drawn up in such manner and deal with such subjects as may from time to time be prescribed by the central authority; they shall be submitted at least as frequently as may be prescribed by that authority and in any case not less frequently than once a year.

Article 20

1. The central inspection authority shall publish an annual general report on the work of the inspection services under its control.

2. Such annual reports shall be published within a reasonable time after the end of the year to which they relate and in any case within twelve months.

3. Copies of the annual reports shall be transmitted to the Director-General of the International Labour Office within a reasonable period after their publication and in any case within three months.

Article 21

The annual report published by the central inspection authority shall deal with the following and other relevant subjects in so far as they are under the control of the said authority:

- (a) laws and regulations relevant to the work of the inspection service;
- (b) staff of the labour inspection service;
- (c) statistics of workplaces liable to inspection and the number of workers employed therein;
- (d) statistics of inspection visits;
- (e) statistics of violations and penalties imposed;
- (f) statistics of industrial accidents;
- (g) statistics of occupational diseases.

PART II.

LABOUR INSPECTION IN COMMERCE

Article 22

Each Member of the International Labour Organisation for which this Part of this Convention is in force shall maintain a system of labour inspection in commercial workplaces.

Article 23

The system of labour inspection in commercial workplaces shall apply to workplaces in respect of which legal provisions relating to conditions of work and the protection of workers while engaged in their work are enforceable by labour inspectors.

Article 24

The system of labour inspection in commercial workplaces shall comply with the requirements of Articles 3 to 21 of this Convention in so far as they are applicable.

**PART III.
MISCELLANEOUS PROVISIONS**

Article 25

1. Any Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention may, by a declaration appended to its ratification, exclude Part II from its acceptance of the Convention.

2. Any Member which has made such a declaration may at any time cancel that declaration by a subsequent declaration.

3. Every Member for which a declaration made under paragraph 1 of this Article is in force shall indicate each year in its annual report upon the application of this Convention the position of its law and practice in regard to the provisions of Part II of this Convention and the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to the said provisions.

Article 26

In any case in which it is doubtful whether any undertaking, part or service of an undertaking or workplace is an undertaking, part, service or workplace to which this Convention applies, the question shall be settled by the competent authority.

Article 27

In this Convention the term "legal provisions" includes, in addition to laws and regulations, arbitration awards and collective agreements upon which the force of law is conferred and which are enforceable by labour inspectors.

Article 28

There shall be included in the annual reports to be submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation full information concerning all laws and regulations by which effect is given to the provisions of this Convention.

Article 29

1. In the case of a Member the territory of which includes large areas where, by reason of the sparseness of the population or the stage of development of the area, the competent authority considers it impracticable to enforce the provisions of this Convention, the authority may exempt such areas from the application of this Convention either generally

or with such exceptions in respect of particular undertakings or occupations as it thinks fit.

2. Each Member shall indicate in its first annual report upon the application of this Convention submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation any areas in respect of which it proposes to have recourse to the provisions of the present Article and shall give the reasons for which it proposes to have recourse thereto; no Member shall, after the date of its first annual report, have recourse to the provisions of the present Article except in respect of areas so indicated.

3. Each Member having recourse to the provisions of the present Article shall indicate in subsequent annual reports any areas in respect of which it renounces the right to have recourse to the provisions of the present Article.

Article 30

1. In respect of the territories referred to in article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation as amended by the Constitution of the International Labour Organisation Instrument of Amendment, 1946, other than the territories referred to in paragraphs 4 and 5 of the said article as so amended, each Member of the Organisation which ratifies this Convention shall communicate to the Director-General of the International Labour Office as soon as possible after ratification a declaration stating –

- a) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied without modification;
- b) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied subject to modifications, together with details of the said modifications;
- c) the territories in respect of which the Convention is inapplicable and in such cases the grounds on which it is inapplicable;
- d) the territories in respect of which it reserves its decision.

2. The undertakings referred to in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification.

3. Any Member may at any time by a subsequent declaration cancel in whole or in part any reservations made in its original declaration in virtue of subparagraphs (b), (c) or (d) of paragraph 1 of this Article.

4. Any Member may, at any time at which the Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 34, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories as it may specify.

Article 31

1. Where the subject matter of this Convention is within the self-governing powers of any non-metropolitan territory, the Member responsible for the international relations of that territory may, in agreement with the Government of the territory, communicate to the Director-General of the International Labour Office a declaration accepting on behalf of the territory the obligations of this Convention.

2. A declaration accepting the obligations of this Convention may be communicated to the Director-General of the International Labour Office –

- a) by two or more Members of the Organisation in respect of any territory which is under their joint authority; or

- b) by any international authority responsible for the administration of any territory, in virtue of the Charter of the United Nations or otherwise, in respect of any such territory.

3. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with the preceding paragraphs of this Article shall indicate whether the provisions of the Convention will be applied in the territory concerned without modification or subject to modifications; when the declaration indicates that the provisions of the Convention will be applied subject to modifications it shall give details of the said modifications.

4. The Member, Members or international authority concerned may at any time by a subsequent declaration renounce in whole or in part the right to have recourse to any modification indicated in any former declaration.

5. The Member, Members or international authority concerned may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 34, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of the application of the Convention.

**PART IV.
FINAL PROVISIONS**

Article 32

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 33

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 34

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 35

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 36

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications, declarations and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 37

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 38

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:

- a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso iure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 34 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which

have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 39

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

The foregoing is the authentic text of the Convention duly adopted by the General Conference of the International Labour Organisation during its Thirtieth Session which was held at Geneva and declared closed the eleventh day of July 1947.

IN FAITH WHEREOF we have appended our signatures this nineteenth day of July 1947.

The President of the Conference

CARL JOACHIM HAMBRO

The Director-General of the International Labour Office

EDWARD J. PHELAN

The text of the Convention as here presented is a true copy of the text authenticated by the signatures of the President of the International Labour Conference and of the Director-General of the International Labour Office.

Certified true and complete copy,
for the Director-General of the International Labour Office:

FRANCIS MAUPAIN s. m.

Legal Adviser

of the International Labour Office

- 1) V praxi Medzinárodnej organizácie práce sa vo väčšine prípadov popri úplnom názve dohovoru používa aj jeho skrátený názov.
- 2) Členský štát Medzinárodnej organizácie práce.
- 3) Anglický text tohto dohovoru používa výraz „workers“ – „pracovníci“. Zákonník práce – zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov používa výraz „zamestnanec“, „zamestnanci“ a nepoužíva výraz „pracovník“, „pracovníci“. Medzinárodná organizácia práce od svojho vzniku v roku 1919 až po súčasné obdobie vo svojich dokumentoch, najmä v dohovoroch a odporúčaniach, používa v prevažnej väčšine prípadov výraz „pracovník“. Na základe prijatých záverov výboru pre pracovný pomer na 91. zasadnutí Generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce v júni 2003 v Ženeve sa uvádza okrem iného v odseku 1 – výraz „zamestnanec“ je právny výraz označujúci osobu, ktorá je zmluvnou stranou určitého druhu právneho vzťahu, ktorý sa bežne označuje ako pracovný pomer. Výraz „pracovník“ je širší výraz, ktorý sa môže aplikovať na akéhokoľvek pracovníka bez ohľadu na to, či je, alebo nie je zamestnancom.
- 4) XIII. časť /čl. 387 až 427/ Mierovej zmluvy medzi mocnosťami spojenými a združenými a Nemeckom a protokol /podpísané vo Versailles 28. júna 1919/ – č. 217/1921 Zb. a n. v znení neskorších úprav.
- 5) Sú to mimometropolitné územia. Mimometropolitné územia sú územia, ktoré v najrozmanitejších formách spravujú štáty a sú odlišné od štátneho územia týchto štátov (napr. poručenské, zámorské alebo iné nesamosprávne /závislé/ koloniálne územia). Slovenská republika je unitárny štát a nedisponuje mimometropolitnými územiami.
- 6) Z moci dohovoru – ako vyplýva zo samotného dohovoru.
- 7) V praxi Medzinárodnej organizácie práce sa popri názve „Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce“ používa aj skrátený názov „Medzinárodná konferencia práce“.

